

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj 2020
Institution	Skive-Viborg HF & VUC
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer	Christina Drejer Taul
Hold	vDh9PsC

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Hvad er psykologi?
Titel 2	Hvordan påvirkes jeg af andre?
Titel 3	Hvordan påvirkes jeg af min barndom?
Titel 4	Hvem er jeg?
Titel 5	Hvordan lærer jeg bedst?

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Hvad er psykologi?
Indhold	<p><u>Litteratur</u></p> <p>Peder Nielsen: Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (2013) s. 9-13 om hverdagspsykologi og poppsykologi om den videnskabelige psykologi</p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Ibog) kap. 1: Hvad er psykologi?</p> <p>Henrik Høgh-Olesen & Thomas Dalsgaard: 20 psykologiske eksperimenter der ændrede vores syn på mennesket (2015), kap. 20: Would you go to bed with me tonight?</p> <p>Charlotte Tiekka Jensen & Katrine Quorning: Undersøgelser i psykologi (2019), kap 1: Metode og kritiske overvejelser</p>
Omfang	9 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - At introducere til faget og dets metoder - Hverdags psykologi vs. videnskabelig psykologi - Udarbejde undersøgelser
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Par- og gruppearbejde - Udfyldning af begrebslister

Titel 2	Hvordan påvirkes jeg af andre?
Indhold	<p><u>Litteratur</u></p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (2017): Gruppepres og social kontrol (s. 381-384), Ondskab (s. 459-463 + 470-474), Nonverbal kommunikation (s. 348-350)</p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Ibog): Zimbardo og virkelighedens fængsel + Opvækstens betydning, Attribution: Attribueringsfejl, Kulturmøder og kulturforskelle: Ethnocentrisme, kulturrelativisme og kontaktteori, Gruppepres og social kontrol: Gruppetænkning, gruppepolarisering og filterbobler + Holdninger og kognitiv dissonans</p> <p>Henrik Høgh-Olesen & Thomas Dalsgaard: 20 psykologiske eksperimenter der ændrede vores syn på mennesket (2015), kap. 4: Os vs. dem</p> <p>Peder Nielsen: Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (2013) s. 69 om grupper, s. 60-63 om spejlselvet, s. 226 om attribution, s. 88 om forsøg med stereotyper og skønhed</p> <p>Flemming André Phillip Ravn & Troels Wolf: Fra celle til selfie (2015) s. 160 om stereotyper og fordomme, s. 162 om Halo-effekten og Rosenthal-effekten</p> <p><u>Artikler/undersøgelser</u></p> <p>”Cues of being watched chance cooperation in a reel-world setting” af Melissa Bateson mfl., Biol Lett. (2006)</p> <p>”Does Rejection Hurt? An fMRI Study of Social Exclusion” af Matthew D. Lieberman mfl., www.sciencemag.org (2003)</p> <p>Uddrag af ”Unge, alkohol og stoffer – et 10-årigt forløbsstudie” af Margaretha Järvinen (red.) (2018)</p> <p>”Indvandrere og nationalister skal dyste om pengepræmie i nyt program” af Mie Christensen, Euroman.dk (2018)</p> <p>”Empatiske neurale svar forudsiger gruppetilhørsforhold” af David M. Eagleman mfl. (2018)</p> <p>”Forråelsen ramte også mig” af Jesper Sølund Hansen, Politiken (2007)</p> <p><u>Film/klip</u></p> <p>Gia og porno: https://drive.google.com/file/d/1NS5-qcS18Y7Kcr-G-egRYWCVtnL52gy8/view</p> <p>Os vs. dem: https://www.youtube.com/watch?v=pyTdMgBMam0</p> <p>Parforholds-konflikter: https://www.youtube.com/watch?v=pyTdMgBMam0</p> <p>Asch’ stregforsøg: https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkMVRDOTBkbXFEVWM</p> <p>Røgforsøget (to klip): https://drive.google.com/file/d/1bALugeN4by_L-3M9AleTSdJl4fLhWLUUp/view https://drive.google.com/file/d/1hIQcNF3cvAw5exKn-74ofJArIspGkeEl/view</p> <p>Forenet med fjenden (to klip): https://www.youtube.com/watch?v=5ylaZIJ2VIE</p>

	<p>https://www.youtube.com/watch?v=nqZCzG0JB7g Klip fra dokumentaren Hjernevask (afsnit 2) (2013) om kognitiv dissonans Dokumentarserien Det splittede Danmark, DR1 (2016) The blueyed experiment: www.youtube.com/watch?v=VeK759FF84s Klip med Trump (kommunikation): https://www.youtube.com/watch?v=v3abZ4aAGUU Heksebørn: https://www.dr.dk/nyheder/udland/overtro-koster-hekseboern-livet-i-nigeria Empatiske neurale svar forudsiger gruppetilhørsforhold: https://drive.google.com/file/d/1xas66fO7ht5eGl8Pv6R-rKeTln4Q1l2o/view Asch's konformitetsforsøg: www.youtube.com/watch?v=TYYh4MkcfjA Uddrag af Dokumentaren Lydighedens dilemma (1978): https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkUEMxVUVlb2RxZm8</p>
Omfang	21 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Socialpsykologi, grupper, holdninger, konformitet, stereotyper, autoritet og lydighed, kommunikation og ondskab - At introducere undersøgelser artikler hurtigt, så kursisterne bliver bevendte med dem - Bygge videre på metodebegreber
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg ved tavlen - Gruppearbejde om teorierne ud fra spørgsmål udleveret af underviser - Pararbejde - Summegrupper - Klassediskussioner af tekster, begreber og hverdagssituationer - Udfyldning af begrebslister - Eksamensøvelse

Titel 3	Hvordan påvirkes jeg af min barndom?
Indhold	<p><u>Litteratur</u> Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (2017): Medfødte forskelle (kap. 5), s. 100-105 om Bowlby og Ainsworth</p> <p>”Det sensitive personlighedstræk” fra https://hsp-foreningen.dk/for-ikke-saa-sensitive/det-sensitive-personlighedstræk/</p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Ibog): Harlows forsøg med abeunger</p> <p>Flemming André Phillip Ravn & Troels Wolf: Fra celle til selfie (2015) s. 28-29 om Stern, s. 30-31 om Kænguru-metoden, s. 11-12 om omsorg og omsorgssvigt, s. 15-17 om beskyttelses- og risikofaktorer</p> <p><u>Artikler/undersøgelser</u> Case om Joey, Erin og Jenine (trækteori) Case om Lene og Jens (særligt sensitive)</p>

	<p>”Tidligt skadede adoptivbørn har alvorlige psykiske problemer som voksne” af Anne Ringgaard (2017) fra https://videnskab.dk/krop-sundhed/tidligt-skadede-adoptivboern-har-alvorlige-psykiske-problemer-som-voksne</p> <p>”Sammenhæng mellem aggression og tilknytningsmønstre” af Winston mfl. (1996)</p> <p>”Sammenhæng mellem adfærdsforstyrrelser og tilknytningsmønstre” fra https://innovation.umn.edu/parent-child/</p> <p>“Tilknytningsmønsteret løber i familier” fra The transmission of attac three generations: A study in adulthood af R. Cassibba mfl. (2017)</p> <p>Case om Lene og Tanja (Margaretha Berg Brodén: Mor og barn i ingenmandsland, Gyldendal 1996)</p> <p>Case om Michael fra Psykologi – fra celle til selfie (2015) af Flemming André Phillip Ravn & Troels Wolf (s. 17-18)</p> <p>”Case Katja” af Mette Krag, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (1997)</p> <p>”Omsorgssvigt skader hjernen”, Forskning.no fra videnskab.dk (2015)</p> <p><u>Film/klip</u></p> <p>Om særligt sensitive: https://www.youtube.com/watch?v=G9ZlPru1uZM&list=PLvlckkHp_FLI67V6GuV7O4PPqv8bL_IEI&index=4</p> <p>Om særligt sensitive og angst: https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkUEtGZTRLRIZMMXc/view</p> <p>Arv vs. miljø: https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkUm5nMzgtTF9YVIE</p> <p>Separationsangst: https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkSnB2STgyWV9ocVE/view</p> <p>Genkende vs. genkalde: https://drive.google.com/open?id=1eJPOYDOl2TjPVXI59tuHWakRa-vXbHg</p> <p>Fremmedsituationen (to klip): https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkZDFRQzMyU3ljUW8 https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkUm5nMzgtTF9YVIE</p> <p>Harlows abeforsøg (via Teams)</p> <p>Rumænske børnehjemsbørn (via Teams)</p> <p>Kim Leine - mit liv som misbruger’ om konsekvenser ved seksuelle overgreb (fra 21.16 til 23.35). DR, 2017: https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkdm96bTQwT1k2Njg?usp=sharing</p> <p>Vitalitetsfølelser (Schindlers list): https://www.youtube.com/watch?v=YqVRcFQagtI</p> <p>Klip om barn, der kan genkende forældre vha. lugtesansen fra www.psykologiensveje.systeme.dk</p> <p>Klip om ansigtsduetter fra www.psykologiensveje.systeme.dk</p> <p>Den visuelle kløft: www.youtube.com/watch?v=p6cqNhHrMJA</p> <p>The still face: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEBzht0&t=2s</p> <p>Følelsesmæssig smitte: https://www.youtube.com/watch?v=6YOUv25AdaA&t=86s</p>
Omfang	21 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på psykologiske test + metode - Arv vs. miljø - Temperamentsteorier

	<ul style="list-style-type: none"> - Bowlby, Harlow, Stern - At kunne skelne de forskellige teoretikere fra hinanden - At kunne bruge de forskellige udviklingsteorier på cases, film og artikler - At blive bevidst om begreberne omsorgssvigt, risiko- og beskyttelsesfaktorer og kunne sætte dem i relation til tekster og teori
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Pararbejde ved små diskussionsøvelser - Gruppearbejde ved casearbejde med både tekster og film - Læreroplæg - Øvelser/tests - Eksamenstræning - Udfyldning af begrebslister

Titel 4	Hvem er jeg?
Indhold	<p><u>Litteratur</u></p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Ibog): Krop, køn og identitet (fra kap. 19), Stress og coping (fra kap. 23), OSN (fra kap. 18)</p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (2017): Unge i konkurrencestaten (s. 339-341)</p> <p>Per Brøndum & Thor Banke Hansen: Luk samfundet op (2014) s. 67-69 om Giddens</p> <p>Paul T. Costa og Robert McCrae: Begreber og fortolkning: <i>NEO PI-R Manual – klinisk</i>, s. 23-27 (2004).</p> <p><u>Artikler/undersøgelser/tests:</u></p> <p>”Sex i Danmark (uddrag)” af Morten Frisch mfl, Statens Serum (2019): https://www.projektsexus.dk/rapport_2017-2018</p> <p>”Hver tredje gymnasieelev har gjort skade på sig selv (uddrag)”, Politiken (2019)</p> <p>”Forskere: Skolens præstationskultur får børn til at gå ned” af Pernille Aisinger (2019): https://www.folkeskolen.dk/650726/forskere-skolens-praestationskultur-faar-boern-til-at-gaa-ned</p> <p>Test: NEO-PI-R (femfaktor modellen): http://personality-testing.info/</p> <p>”Når det hele koger over: Hver fjerde unge føler sig stresset” af Kevin Ahrens Nielsen, Dr.dk (2017)</p> <p>”En god barndom hjælper mod stress” af L. Luecken mfl. fra Attachment style, current relationship security, and negative emotions: The mediating role of physiological regulation. Journal of Social and Personal Relationships (2005)</p> <p><u>Film/klip</u></p> <p>Klip med Knud Romer om konkurrencestaten: https://drive.google.com/open?id=1FVmokZBwa8hjUdV9Eyr-hke33iFZFwKr</p> <p>Klip med Fie Laursen: https://www.youtube.com/watch?v=zfbNuEe87O4</p>

	<p>Deling af nøgenbilleder: https://drive.google.com/open?id=1KxtDS3XUeUV3OjLEZeRG--tEuaDkm9_h</p> <p>Digital distraktion: https://drive.google.com/open?id=1UxjXRv3B6a3d5npP9xHxr0l0_WX6Qnwc</p> <p>Klip med Simone, der går ned med stress: https://www.dr.dk/nyheder/indland/simone-blev-ramt-af-stress-i-3g-man-foeler-sig-helt-alene-saa-man-er-noedt-til</p>
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Identitet og personlighed - Konkurrencesamfund og perfektionskultur - Spejlselvet og social sammenligning - Giddens - Det senmoderne samfund vs. det traditionelle samfund - At kunne anvende begreber som kulturel frisættelse, individualisering, refleksivitet mm. ift. aktuelle artikler hverdagscases - Stress og mestring
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Projektarbejde - Fremlæggelse af projekt - Tests (stress og femfaktor-model) - Eksamenstræning - Klassediskussioner af tekster, begreber og hverdagssituationer - Casearbejde - Udfyldning af begrebslister

Titel 5	Hvordan lærer jeg bedst?
Indhold	<p><u>Litteratur</u></p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Ibog): Viden læring og undervisning: Piagets kognitive læringsteori + Samspilsprocesser (Vygoysky) + Motivationsprocesser, Kognitiv psykologi: Hukommelse</p> <p>Peder Nielsen: Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (2013) s. 116-119 om Banduras modelindlæring</p> <p>Flemming André Phillip Ravn & Troels Wolf: Psykologi – fra celle til selfie (2015) s. 285-286 om Seligmans begreb Indlært hjælpeløshed</p> <p><u>Artikler/undersøgelser</u></p> <p>Case om Simon</p> <p>”Kan ros for at være intelligent være skadeligt?” af Jette Hannibal (2012)</p> <p>”Fra dreng på kanten til ung i fællesskabet (uddrag)” af Frans Ørsted Andersen, Berlingske Tidende (2014)</p> <p>”Elever lærer bedst, når de lærer af hinanden (uddrag)” af Britt Christensen, Politiken (2016)</p>

	<p><u>Film/klip</u> Bobo doll-eksperimentet: www.youtube.com/watch?v=NjTxQy_U3ac Undersøgelse: Kan ros for at være intelligent være skadeligt?: www.youtube.com/watch?v=TTXrV0_3UjY&feature=emb_title Manden uden hukommelse: www.youtube.com/watch?v=WmzU47i2xgw Indlært hjælpeløshed: www.youtube.com/watch?v=6tN9wMbdqZU</p>
Omfang	12 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Læring og hukommelse - Blive bevendt med de forskellige læringsteorier og være i stand til at kunne skelne dem fra hinanden - Have styr på begreberne kognitive skemaer, assimilation og akkomodation
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Individuel opgaveløsning - Udfyldning af begrebslister - Mundtlig eksamenstræning